

NOTAT OM ETABLERING AF SOLCELLESELSKAB

1. INDLEDNING OG OPDRAG

Syddjurs Kommune (herefter "Kommunen") har bedt Horten om et notat, der beskriver, hvordan Kommunen kan etablere et selskab, der ejer og driver solcelleanlæg på en række af Kommunens bygninger med henblik på "egenforsyning" af disse bygninger med el (herefter "Solcelleselskabet").

Kommunen har i dag dispensation til at eje 27 solcelleanlæg. Kommunen har bedt os beskrive mulighederne og konsekvenserne ved at overdrage solcelleanlæggene til Solcelleselskabet.

Kommunen ønsker desuden, at Horten beskriver mulighederne for at lave et selskab i samarbejde med Norddjurs Kommune.

Horten har ved udarbejdelsen af dette notat inddraget sine erfaringer fra lignende projekter i en række andre kommuner.

2. KOMMUNERS HJEMMEL TIL AT EJE OG DRIVE SOLCELLEANLÆG

Elforsyningslovens § 4, stk. 1, giver kommuner hjemmel til aktiviteter på elforsyningsområdet. Kommuner har hjemmel til aktiviteter nævnt i elforsyningslovens § 2, stk. 1. Det drejer sig om produktion, transport, handel og levering af el samt aggregering og energilagring. Bestemmelsen omfatter ejerskab og drift af solceller (produktion af el). Det er dog en betingelse, at aktiviteten er udskilt i et selskab med begrænset ansvar.

Kommunen kan placere samtlige sine solcelleanlæg, uanset forskellig geografiske placeringer, i samme selskab. Mindre solcelleanlæg på bygninger, som er etableret med henblik på at producere el til bygningens eget forbrug, kan også placeres i samme selskab som større solceller etablert med henblik på produktion af el til salg på nettet og evt. andre elproduktionsanlæg.

3. RET TIL EGEN VE-PRODUKTION VIA INTERN ELEKTRICITETSFORBINDELSE

3.1 Krav til organisering

Efter VE II-direktivets artikel 21 er medlemsstaterne forpligtede til at sikre, at alle forbrugerne kan blive VE-egenforbrugere. Det gælder også kommuner. Det fremgår af artikel 21, stk. 5, at VE-egenforbrugers anlæg kan ejes og drives af en tredjepart, forudsat at tredjeparten er underlagt VE-egenforbrugers instrukser.

For at implementere dette har klima-, energi- og forsyningsministeren udstedt bekendtgørelse nr. 438 af 27. april 2023 om interne elektricitetsforbindelser (herefter "bekendtgørelsen om interne elektricitetsforbindelser") og bekendtgørelse nr. 857 af 20. juni 2023 om VE-egenforbrugere (herefter "VE-egenforbruger bekendtgørelsen")

En VE-egenforbruger er en elkunde, der i tilknytning til sit forbrugssted kan producere vedvarende elektricitet til eget forbrug via en intern elektricitetsforbindelse efter reglerne i bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser, jf. § 2, nr. 3, i VE-egenforbruger bekendtgørelsen.

Ved en intern elektricitetsforbindelse forstås bl.a. tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet, jf. § 2, stk. nr. 4, litra a, i bekendtgørelsen om intern elektricitetsforbindelse.

Derudover skal visse betingelser være opfyldt for at benytte en intern elektricitetsforbindelse:

- 1) Solcelleanlægget skal ligge på et areal, der ligger bag elkundens forbrugssted, eller
- 2) på et areal, der er umiddelbart tilstødende arealet, der ligger bag elkundens forbrugssted, forudsat at
  - i) afstanden mellem produktionsanlægget og elkundens forbrugsinstallation ikke overstiger 500 meter som målt i fugleflugt fra elkundens forbrugsinstallation til produktionsanlægget, og
  - ii) elkunden har råderet over det samlede areal.

Solcelleanlægget kan være ejet af elkunden selv eller som i dette tilfælde af en tredjepart, forudsat at tredjeparten er underlagt elkundens instruktionsbeføjelse, og at tredjemanden ikke selv forbruger elektricitet fra solcelleanlægget.

Hvis Kommunen skal være VE-egenforbruger, kræver det derfor, at Solcelleselskabet er underlagt Kommunens instruktionsbeføjelse.

Kravet om instruktionsbeføjelse er en implementering i elforsyningsloven af VE II-direktivets artikel 21, stk. 5, om VE-egenforbrugere. Det fremgår imidlertid

hverken af direktivet, af elforsyningsloven og forarbejderne hertil eller i bekendtgørelsen om interne elektricitetsforbindelser, hvornår Solcelleselskabet kan siges at være underlagt elkundens instruktionsbeføjelse.

Energistyrelsen har tidligere i anden sammenhæng oplyst mundtligt til Horten, at:

- 1) Kravet om instruktionsbeføjelse efter Energistyrelsens opfattelse indebærer, at den reelle ejer af produktionsanlægget ikke må kunne agere uafhængigt af VE-egenforbrugeren i forhold til elmarkedet, og elkunden skal bestemme, hvordan den producerede strøm afsættes på elmarkedet.
- 2) Efter Energistyrelsens opfattelse er der store frihedsgrader i, hvordan kravet om instruktionsbeføjelse skal opfyldes, og at det kan opfyldes ved at indgå en aftale. Instruktionsbeføjelsen kan ligeledes indskrænkes, så VE-egenforbrugers instruktioner skal imødekommes med et rimeligt varsel.

Ovenstående er udtryk for Energistyrelsens uformelle opfattelse. Det er ikke nedskrevet nogen steder. Det udgør således kun en indikation af, hvordan Energistyrelsen på det foreliggende grundlag forstår sine egne regler.

På Energistyrelsens hjemmeside står p.t. i en FAQ om interne elektricitetsforbindelser:

"I de tilfælde hvor produktionsanlægget ejes af en tredjepart, er det en betingelse at elkunden har instruktionsbeføjelse over tredjeparten. Der er intet formelt formkrav til instruktionsbeføjelsen, så denne kan være baseret på aftale, ejerskab m.v. Instruktionsbeføjelsen skal blot omfatte, at elkunden har kontrol over hvorledes tredjepartens produktion af elektricitet anvendes."

Kommunen opfylder efter vores vurdering kravet om instruktionsbeføjelse i bekendtgørelsen om interne elektricitetsforbindelser § 3, stk. 2, nr. 2, litra b, når solcelleanlægget er ejet af et 100 % kommunalt ejet selskab. I andre kommuner skrives det også direkte ind i aftalerne mellem kommune og selskab, at kommunen har instruktionsbeføjelse. Det anbefaler vi også sker her.

Hvis kravet om instruktionsbeføjelse måtte vise sig ikke at være opfyldt, betyder det konkret for konceptet, at Kommunen ikke kan opnå besparelserne på distributions- og transmissionstarifferne som VE-egenforbruger, som er nærmere beskrevet i afsnit 3.2 nedenfor.

3.2 **Mulige tarifbesparelser**

VE-egenforbrugere må ikke blive underlagt:

- a) Diskriminerende eller uforholdsmæssige procedurer og gebyrer, som ikke afspejler omkostningerne i forbindelse med den elektricitet, VE-egenforbrugere forbruger fra eller tilfører nettet, jf. § 3, nr. 1, litra a, i VE-egenforbruger bekendtgørelsen.
- b) Diskriminerende eller uforholdsmæssige procedurer og nogen tariffer og gebyrer i forbindelse med deres egenproducerede elektricitet fra vedvarende energikilder, som forbliver inden for deres forbrugssted, jf. § 3, nr. 1, litra b, i VE-egenforbruger bekendtgørelsen

Det betyder, at Kommunen som for så vidt angår den del af den producerede el, der forbruges af Kommunen selv, som udgangspunkt ikke skal betale transmissions- og distributionstariffer. Der vil dog efter den p.t. gældende tarifmodel i stedet skulle betales rådighedstarif eller rådighedsbetaling for denne del af elforbruget. Det afhænger af den konkrete tarifmodel hos det lokale elnetselskab.

Vi bemærker, at brancheorganisationen Green Power Denmark har anmeldt en ny tarifmodel for VE-egenforbrugere, som dog endnu ikke er godkendt af Forsyningstilsynet.

Kommunen kan ikke få godtgjort elafgiften for det nævnte elforbrug, når Kommunen ikke selv ejer solcelleanlægget direkte. Kommunen kan – ud over de eksisterende anlæg som Kommunen ejer – i dag kun få dispensation til at eje anlæggene selv, hvis anlæggene opsættes i forbindelse med nybyggeri eller gennemrenovering, der kan sidestilles med nybyggeri og er en del af den energirammeberegning, der ligger til grund for byggetilladelsen.

De ovennævnte tarifbesparelser kan som udgangspunkt kun opnås for så vidt angår det elforbrug, som sker via det interne elforsyningsnet i den eller de bygning(er), som solcelleanlægget er etableret på. Hvis solcelleanlægget skal forsyne en anden bygning, som anlægget ikke er forbundet med via et internt elforsyningsnet eller en "direkte linje"¹, vil der som udgangspunkt skulle betales almindelig eldistributionstarif for dette forbrug.

4. VALG AF SELSKABSFORM

4.1 Selskaber med begrænset ansvar

En kommunes solcelleanlæg skal som nævnt udskilles i et selskab med begrænset ansvar. Det betyder, at Solcelleselskabet fx kan stiftes som et anpartsselskab (ApS), aktieselskab (A/S) eller et andelselskab med begrænset ansvar (a.m.b.a.).

---

¹ Elforsyningslovens § 23 indeholder en bestemmelse, hvorefter der under visse betingelser kan opnås tilladelse til at etablere en såkaldt "direkte linje" (elforsyningsnet) mellem et elproduktionsanlæg og et forbrugssted uden om det kollektive elforsyningsnet. Ved etablering af en direkte linje skal der ikke betales transmissions- og distributionstariffer for brug af det kollektive elforsyningsnet.

Vi vurderer umiddelbart, at de mest relevante selskabsformer for Kommunens etablering af et solcelleselskab vil være et A/S eller et ApS.² Der er mange ligheder mellem disse to selskabsformer. Den væsentligste forskel er kravet til selskabskapitalen. De fleste kommuner vælger at drive det i ApS-form.

Efter selskabslovens § 4, stk. 2, skal selskabskapitalen for et ApS som udgangspunkt mindst udgøre 40.000 kr. og for et A/S mindst 400.000 kr. Afhængigt af størrelsen af aktiverne i selskabet kan der være behov for en større egenkapital, for at selskabet ikke skal være for tyndt kapitaliseret.

Både et A/S og et ApS skal aflægge årsregnskab og årsrapport efter årsregnskabslovens § 2, stk. 1, og § 3, stk. 1. Små virksomheder³ er dog ikke forpligtede til at aflægge årsrapport. For begge selskabsformer er der som udgangspunkt revisionspligt. Revisionspligten kan fravælges, hvis selskabet har en balancesum på op til 4 mio. kr., en nettoomsætning på op til 8 mio. kr. og færre end 12 fuldtidsansatte.

De væsentligste forskelle i de administrative krav vedrører kravene til selskabernes ledelse.

I et A/S skal ledelsen bestå af en direktion og en bestyrelse eller af en direktion og et tilsynsråd. Direktionen ansættes af bestyrelsen/tilsynsrådet. Bestyrelsen eller tilsynsrådet skal bestå af mindst tre personer.

Et ApS kan vælge en ledelsesform, som alene består af en direktion. Et ApS kan dog også vælge at have enten en bestyrelse eller et tilsynsråd. Der gælder ingen krav til sammensætningen heraf.

Afgørende for, om Kommunen skal vælge et A/S eller et ApS, er derfor, hvor stort et kapitalindskud Kommunen ønsker at foretage, og om man ønsker at gøre brug af den mere simple ledelsesstruktur, som kan vælges i et ApS.

4.2 **Processen med at stifte et selskab**

Processen med at stifte et ApS eller A/S indeholder overordnet følgende skridt:

- 1) Stiftelsesdokument, vedtægter, ejerbog og evt. ejerftale udarbejdes og underskrives efter godkendelse i byrådet.
- 2) Valg af ledelse og eventuel revisor. Små virksomheder kan fravælge revision. Der henvises til pkt. 4.6. Valget sker ved stiftelsen.
- 3) Indbetaling af selskabskapitalen til stiftende advokat.
- 4) Registrering hos Erhvervsstyrelsen (på virk.dk).

---

² Der kan i nogle sammenhænge være skattemæssige årsager til at vælge P/S selskabsformen. Vi har ikke i dette notat vurderet de skattemæssige fordele og ulemper ved valg af de forskellige selskabsformer.

³ Små virksomheder er virksomheder, der i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser: 1) En balancesum på 7 mio. kr., 2) en nettoomsætning på 14 mio. kr. og 3) et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 10.

- 5) Selskabsregistreringen behandles af Erhvervsstyrelsen, som sender en e-mail med CVR-nummer, når registreringen er færdigbehandlet.
- 6) Der oprettes Nemid/MitID og bankkonto. Overførsel af selskabskapitalen til selskabets bankkonto.

Stiftelsen af Solcelleselskabet har ingen skattemæssige implikationer for Kommunen.

5. FINANSIERING

5.1 Kapitalindskud og garantistillelse

Energistyrelsen har i en udtalelse af 14. maj 2013 til Københavns Kommune anført, at det følger implicit af hjemlen i elforsyningslovens § 4, stk. 1, 2. pkt., at kommuner kan "bruge" midler, herunder indskyde midler, yde lån og stille garanti for de selskaber, som deres elforsyningsvirksomhed drives i. Det forudsættes ifølge Energistyrelsen, at det kommunale engagement sker på markedsmæssige vilkår og i overensstemmelse med statsstøttereglerne.

På baggrund af ovenstående er det vores vurdering, at der er hjemmel i elforsyningsloven til, at Kommunen vil kunne stille en kommunegaranti for lån til finansiering af solcelleanlæg i et solcelleselskab, forudsat at dette sker på markedsvilkår og inden for rammerne af statsstøttereglerne, hvilket indebærer, at der skal betales en markedsmæssig garantiprovision for den stillede garanti, og at der som udgangspunkt kun kan stilles garanti for 80 % af lånet.

Et kapitalindskud ved stiftelsen af Solcelleselskabet skal ikke umiddelbart opfylde særlige forudsætninger eller vilkår, da det er sædvanligt og nødvendigt, at investorer, herunder også private investorer, kapitaliserer deres selskaber ved stiftelsen gennem et kapitalindskud. Kapitalinskuddet er et indskud af ansvarlig ejerkapital og ikke et lån, og der skal derfor betales nogen ydelse fra selskabet til kommunen for at kapitalen stilles til rådighed. Kapitalinskuddet kan derfor ikke kræves tilbagebetalt, jf. dog reglerne om kapitalnedsættelse omtalt nedenfor.

Hvis Kommunen ønsker at trække midler ud af Solcelleselskabet, kan dette ske som en udlodning af evt. overskud efter reglerne herom i selskabsloven. Det vil efter omstændighederne også være muligt at trække selskabskapital ud af selskabet efter selskabslovens regler om kapitalnedsættelse, dog er det ikke muligt at reducere kapitalen til et niveau under de ovennævnte minimumsselskabskapitaler på henholdsvis 40.000 kr. og 400.000 kr.

Uanset om der trækkes overskud eller kapital ud af Solcelleselskabet til Kommunen, vil det provenu, som Kommunen modtager, blive underlagt modregning i Kommunens bloktilskud efter reglerne i elforsyningslovens § 37, jf. beskrivelsen heraf under punkt afsnit 6.

5.2 Selskabets låneoptagelse

KommuneKredit må ikke yde lån til konkurrenceudsatte aktiviteter. Da elproduktionsaktiviteter, herunder solcelleanlæg, der helt eller delvist sælger den producerede el til nettet, er en konkurrenceudsat aktivitet, idet elektriciteten handles på et frit marked, må KommuneKredit ikke yde lån til sådanne aktiviteter. Det er derfor ikke muligt for kommuner eller kommunale selskaber med kommunegaranti at finansiere solcelleanlæg, der også producerer el til nettet, gennem optagelse af lån i KommuneKredit.

Der er derimod intet til hinder for, at et kommunalt ejet solcelleselskab optager lån til etablering af solcelleanlæggene i en bank eller andet kreditinstitut, som ikke er underlagt de begrænsninger, der gælder for KommuneKredit. Kommuner/kommunale selskaber er således ikke forpligtet til at anvende KommuneKredit som kreditinstitut.

5.3 Belastes den kommunale låneramme?

Udgangspunktet er, at lånedispositioner foretaget af et selskab eller lignende med kommunal deltagelse, som alene vedrører kommerciel virksomhed, ikke henregnes til kommunens låntagning.

Hvis låntagningen alligevel skal henregnes til den kommunale låntagning, følger det af lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 7, at kommuner har automatisk låneadgang til udgifter til "*installation af elektricitets- eller varmeproducerende anlæg baseret på indenlandske, herunder vedvarende energikilder i eksisterende ejendomme til kommunale formål*". Vi vurderer, at solcelleanlæg på Kommunens bygninger, der producerer el til de pågældende bygningers elforbrug, er omfattet af bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 7. Investeringsudgiften til disse anlæg vil – hvis de overhovedet vil skulle henregnes til kommunen – derfor efter vores vurdering udløse automatisk låneadgang. Selskabets lån til investering i anlæggene belaster derfor efter vores vurdering ikke Kommunens låneramme.

6. MULIGHED FOR OVERSKUD OG REGLER OM MODREGNING

6.1 Krav om kommercielle vilkår

Elproduktionsaktiviteter er – uanset om de er kommunalt eller privat ejet – ikke underlagt prisregulering, men skal drives på kommercielle vilkår. Solcelleselskabet kan således sælge el til markedspris og opnå et overskud, men også lide tab. Opnår Solcelleselskabet et overskud, kan det udloddes til Kommunen, hvilket dog vil medføre modregning i Kommunens bloktilskud efter reglerne i elforsyningslovens § 37, jf. nærmere herom nedenfor.

El, der sælges fra Solcelleselskabet til Kommunen, skal som udgangspunkt sælges til markedspris.

Solcelleselskabet vil være skattepligtigt af et evt. overskud efter de almindelige selskabsskatteregler.

6.2 Modregningsregler

Kommunale elproduktionsvirksomheder er omfattet af modregningsreglerne i elforsyningslovens § 37 og § 15 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. Uddelinger fra et kommunalt ejet elproduktionselskab til kommunen medfører modregning med 40 % (ved deponering og løbende frigivelse af uddelingen eller vederlaget) eller 60 % af værdien af udlodningen.

Ved en uddeling, der medfører modregning, forstås enhver økonomisk værdi, der tilflyder kommunen, uanset form.⁴ Det omfatter ikke kun uddelinger af fx vederlag eller udbytte, men enhver økonomisk fordel, som Kommunen opnår.

Forsyningstilsynet har i den forbindelse tilkendegivet, at ved økonomisk gevinst forstås også den besparelse i udgifterne til elforsyning, som Kommunen opnår ved egenproduktion på kommunale solcelleanlæg i forhold til at købe el på markedet. Denne besparelse må ifølge Forsyningstilsynets tilkendegivelse anses for en økonomisk fordel, der udløser modregning i Kommunens bloktilskud. Det vil ud fra denne fortolkning formentlig kunne føre til modregning i bloktilskuddet, hvis Solcelleselskabet sælger el til kommunen til kostpriser, forudsat at disse ligger under markedsprisen. Denne problemstilling undgås, hvis Solcelleselskabet sælger elektriciteten til Kommunen til markedspris.

Vores erfaring fra andre kommuner er, at det er vanskeligt at opnå en positiv business case, hvor der er en besparelse for kommunen.

7. SOLCELLESELSKABETS UDVEKSLING AF YDELSER MED KOMMUNEN

7.1 Solcelleselskabets brug af tagarealer og salg af elektricitet til Kommunen

Udveksling af alle ydelser mellem Kommunen og Solcelleselskabet skal ske på markedsvilkår, der bør være fastsat i skriftlige aftaler. Kommunen skal derfor købe den producerede el af Solcelleselskabet til markedspris.

Det er ikke nærmere defineret i den gældende regulering, hvad der skal forstås ved markedspris. Hvad prisen skal være, afhænger efter vores vurdering bl.a. af, hvad det er for en elkøbsaftale, der indgås mellem Kommunen og Solcelleselskabet.

Hvis der fx indgås en langtidskontrakt mellem Solcelleselskabet og Kommunen, kan de fordele, der er herved for Solcelleselskabet i form af afsætningssikkerhed mv., afspejles i en lavere pris for Kommunen, end hvis der er tale om en kortidskontrakt. Her kan man evt. lade sig inspirere af prisniveauet for power purchase agreement (PPA'er) af tilsvarende varighed på det private el-marked. Solcelleselskabet vil også have gavn af en langtidskontrakt med Kommunen, og den afsætningssikkerhed der følger heraf, i forbindelse med hjemtagning af lånefinansiering af solcelleanlæggene. Omvendt kan det forhold, at der er tale om lokal

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 1624 af 18. december 2017 om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmforsyningslovens §§ 23 l og 23 m.

produceret VE-el, som er 100 % additionel, tale for, at kommunen kan betale en højere pris, end den almindelige spotpris på el. Og en langvarig aftale giver også kommunen en vis form for budgetsikkerhed i forhold til udgifter til elforbrug.

Som udgangspunkt kan Solcelleselskabet ikke bidrage til renovering eller udskiftning af tagflader på Kommunens bygninger, selvom det er nødvendigt for, at der kan opsættes solceller. Det må således være en kommunal opgave at renovere og udskifte tage på Kommunens bygninger. Det vil derfor som udgangspunkt blive anset som en maskeret udlodning, der medfører modregning i Kommunens bloktilskud, hvis selskabet uden behørigt vederlag bidrager til renoveringen, jf. afsnit 6.2.

Hvis Solcelleselskabet har en positiv business case (overskud), selvom Solcelleselskabet afholder omkostninger til renovering af tage på kommunale bygninger, så Solcelleselskabet efterfølgende kan etablere solceller på tagene, kan Solcelleselskabet dog godt bidrage til renovering og udskiftning af tage på kommunale bygninger.

7.2 Solcelleselskabets køb af ydelser hos Kommunen

Solcelleselskabets opgaver består hovedsageligt af etablering, drift og vedligeholdelse af solcellerne, salg af el, fakturering af el, bogføring, momsregnskab, årsregnskab og skatteregnskab, revision, samt aflønning af ansat(te) og betaling for indkøbte ydelser og materialer.

Solcelleselskabet skal have en direktør, som skal være ansat af selskabet. Det kan dog ske ved, at en hos Kommunen ansat får en delt ansættelse, således at den pågældende er ansat til at bruge en vis tid mv. på Solcelleselskabets forhold som ansat af selskabet og resten af sin tid som ansat af Kommunen. En del af den pågældendes løn vil derfor som udgangspunkt skulle udbetales af Solcelleselskabet som løn for det for selskabet udførte arbejde og det ansvar, der følger med direktørjobbet.

Ud over en direktør behøver Solcelleselskabet ikke at have egne ansatte, men kan outsource de driftsmæssige og administrative opgaver.

Det kan fx ske ved at købe ydelser fra Kommunen til markedspris inden for rammerne af reglerne i kommunalfuldmagten om kommuners salg af overkapacitet. Der skal i givet fald være tale om kapacitet hos Kommunen, som Kommunen ikke umiddelbart vil kunne skaffe sig af med. Der er således fx ikke hjemmel til, at Kommunen ansætter folk (eller beholder ansatte, som ellers skulle have været afskediget) med henblik på at levere ydelser til Solcelleselskabet.

Hvis Solcelleselskabets køb af drifts- og administrationsydelser antager et sådant omfang, at det overstiger, hvad Kommunen kan levere efter reglerne om overkapacitet, vil Solcelleselskabet være nødsaget til at købe ydelserne eksternt eller – om muligt – af et koncernforbundet serviceselskab i en forsyningskoncern, hvis ikke Solcelleselskabet ønsker at ansætte de nødvendige ressourcer selv.

Markedsprisen for ydelser, som Kommunen leverer til Solcelleselskabet, kan formentlig fastsættes efter en cost plus-model inklusive overhead og et evt. tillæg, hvis det skønnes, at prisen i markedet ville være højere end kostprisen. Ydelserne bør timeregistreres af de pågældende medarbejdere.

Kommunen kan godt ansætte personale til at varetage Kommunens interesser, herunder yde teknisk rådgivning og varetage koordineringsopgaver, i forbindelse med etableringen af solcelleanlæggene på Kommunens tage. Kommunen kan efter vores vurdering lade sine udgifter til teknisk rådgivning mv. i forbindelse med etablering af solcellerne indgå i Kommunens favør ved fastsættelse af prisen for afregning af el fra solcellerne

En aftale mellem Kommunen og Solcelleselskabet om levering af ydelser bør være skriftlig og angive visse regler for bestilling af ydelserne samt pris, fakturering og betaling.

8. OVERDRAGELSE AF EKSISTERENDE SOLCELLEANLÆG

Kommunen har dispensation til i alt 27 solcelleanlæg med en årlig produktion på 450-500.000 kWh.

Hvis Kommunen overdrager solcelleanlæggene til Solcelleselskabet, vil Kommunen fremover kun kunne benytte solcellerne til egenproduktion, hvis kravet om instruktionsbeføjelse er opfyldt, og solcelleanlæggene i øvrigt er tilsluttet bag elmåleren som beskrevet i afsnit 3.1. Vi lægger til grund, at det krav kan opfyldes.

Overdragelsen har dog en række konsekvenser:

- 1) Kommunen er i dag fritaget for at betale skat af et overskud fra salg af elektricitet produceret på anlæggene. Hvis solcellerne overdrages til selskabet, og det medfører et overskud, vil selskabet skulle betale sædvanlig selskabsskat heraf.
- 2) Da kommunen efter en overdragelse ikke længere ejer solcelleanlægget, vil kommunen ikke længere kunne opnå fritagelse for elafgiften.
- 3) Solcelleselskabet vil fremover skulle sælge den producerede elektricitet fra solcelleanlæggene til kommunen på kommercielle vilkår, som beskrevet i afsnit 7.1. Det indebærer, at kommunen fremover vil skulle betale for elektriciteten i modsætning til i dag, hvor kommunen i stedet betaler for etablering og drift af solcelleanlægget og sælger overskudsproduktionen. Det kan medføre en merudgift for kommunen til selve købet af elektricitet.

Selve overdragelsen kan enten ske ved et apportindskud af solcelleanlæggene mod vederlag i kapitalandele af tilsvarende værdi i Solcelleselskabet eller ved en overdragelsesaftale. Hvis overdragelsen sker i en aftale, skal overdragelsen

ske til markedspris. I begge tilfælde skal overdragelsen ske på en måde, som ikke indebærer støtte til Solcelleselskabet.

Det skal i forbindelse med en overdragelse undersøges, om der er tinglysningsmæssige forhold til hinder for, at anlæggene overdrages – eller om det fx kræver samtykke fra en panthaver. Det afhænger af en konkret vurdering af hvert anlæg.

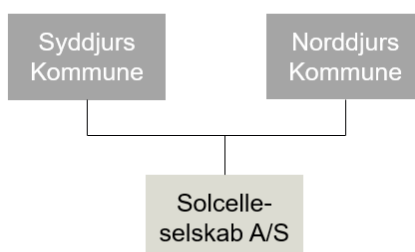
Vi ser ingen fordele ved, at anlæggene overdrages til Solcelleselskabet. Medmindre det er meningen, at en samlet driftsorganisation på sigt skal være ansat i Solcelleselskabet, og det kan give stordriftsfordele som opvejer konsekvenserne, som er beskrevet ovenfor.

9. SAMARBEJDE MED NORDDJURS KOMMUNE

9.1 Modeller for samarbejde

Kommunen har som beskrevet i afsnit 2 hjemmel til at eje og producere elektricitet på solceller i et selskab med begrænset ansvar.

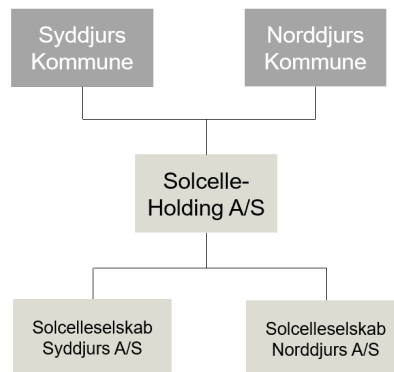
Den aktivitet kan også varetages i et selskab, der både er ejet af Kommunen og Norddjurs Kommune. Det kan fx være med et delt ejerskab som illustreret nedenfor (Model 1):

Det fælles ejerskab skal reguleres i en indbyrdes "ejerftale" mellem de to kommuner, herunder hvordan bestyrelsen udpeges, hvilke beslutninger der skal træffes på en generalforsamling, ophør af det fælles ejerskab mv.

I forbindelse med stiftelsen vil hver kommune skulle indskyde kapital forholds-mæssigt svarende til deres ejerandele.

Alternativt kan selskaberne organiseres således (Model 2):

Når to eller flere kommuner ejer solcelleanlæg sammen – uanset om der er tale om Model 1 eller Model 2 – giver det anledning til tvivl, hvordan det beregnes, hvor stor en del af lånene den enkelte kommune må stille garanti for. Det skyldes, at kommunens ejerandel af solcelleselskabet (Model 1), hhv. holdingselskabet (Model 2) ikke fuldt ud vil afspejle de lån, der optages til etablering af anlæg i den enkelte kommune. I Model 1 er der praksis, der understøtter, at den enkelte kommune kan stille kommunegaranti for selskabets lån forholdsmæssigt i forhold til kommunens ejerandel.

I Model 2 taler meget for, at hver kommune kan stille garanti, der afspejler den forholdsmæssige ejerandel af holdingselskabet.

Det kan illustreres med følgende eksempel, hvor kommunerne ejer holdingselskabet ligeligt med 50 % til hver:

Hvis Solcelleselskab Syddjurs A/S har behov for finansiering på 10 mio. kr., kan ejerkommunerne stille sikkerhed på i alt 8 mio. kr. (80 % af 10 mio. kr. på grund af statsstøttereglerne). Syddjurs Kommune og Norddjurs Kommune vil hver kunne stille sikkerhed på 50 % heraf, da hver kommune ejer 50 % af holdingselskabet – altså sikkerhed for 4 mio. kr.

Ønskes sikkerhed for modellen med garantistillelse på baggrund af ejerfordeling, kan Energistyrelsen kontaktes.

Erfaringerne fra andre kommuner er, at det kan udgøre en barriere, da hver investeringsbeslutning kræver politisk behandling.

Hvis begge kommuner skal opnå fordelene ved at være VE-egenforbruger, skal det fælles ejerskab tilrettelægges på en måde, hvor kravet om instruktionsbøjelse i bekendtgørelsen om interne elektricitetsforbindelser § 3, stk. 1, nr. 2, litra b, er opfyldt for begge kommuner. Vi vurderer, at det som udgangspunkt er muligt, men det afhænger af en konkret vurdering baseret på, hvordan samarbejdet om det fælles selskab tilrettelægges, herunder ejerandele og vilkårene i ejeraftalen.

Hvis kommunen indskyder sine 27 anlæg, vil de repræsentere en værdi, som vil skulle afspejles i ejerforholdene til et fælles selskab, medmindre Norddjurs Kommune indskyder tilsvarende værdier.

9.2 Samhandel og ressourcer

Uanset hvilken model der vælges, forudsætter selskabernes indkøb af tjenesteydelser hos kommunerne, som beskrevet ovenfor i afsnit 7.2, hvis selskabet er ejet af Kommunen alene, at indkøbet ikke er udbudspligtigt for solcelleselskaberne.

Hvis selskabets indkøb fra kommunerne er over tærskelværdien for udbud for tjenesteydelser (ca. 1,6 mio. kr.), skal samarbejdet om selskaberne derfor tilrettelægges på en måde, hvor de udbudsretlige in-house regler er opfyldt, herunder navnlig betingelsen om kommunernes kontrol med selskabet og selskaberne, jf. udbudslovens §§ 12-14.

9.3 Fusionskontrol

Et fælles selskab mellem Kommunen og Norddjurs Kommune kan være omfattet af kravet om forudgående anmeldelse til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med henblik på fusionskontrol.

Vi har ikke det nødvendige grundlag for at foretage denne vurdering på nuværende tidspunkt. Det afhænger af, hvordan samarbejdet om virksomheden konkret tilrettelægges.

9.4 Fordele og ulemper ved de to modeller

	Fordele	Ulemper
Model 1	Modellen er administrativt enkel, da der kun er ét selskab med en generalforsamling og ledelse.	Garantistillelse skal ske i forhold til ejerandele for deres samlede selskab. Ændres ejerforholdet pga. nye anlæg, skal garantierne justeres. Investeringsbeslutninger skal forbi både byrådet i Kommunen og kommunalbestyrelsen i Norddjurs Kommune, hvis der fx skal stilles garanti.
Model 2		Modellen er administrativt kompleks med flere selskaber.

10. OVERBLIK OVER NØDVENDIGE AFTALER

Nedenstående tabel indeholder en oversigt over de aftaler, som et Solcelleselskab vil skulle indgå. Når aftalerne fx skal indgås med Kommunen, kan de praktisk samles i én aftale.

Aftale	Beskrivelse
Elhandelsaftale	En aftale om levering og salg af den producerede elektricitet til Kommunen. Hvis der produceres mere elektricitet, end Kommunen forbruger, kan overskudsproduktionen også sælges på markedet, fx til et elhandelselskab.
Samarbejdsaftale	En aftale om kommunens bistand vedrørende drift, administration og ledelse.
Lejeaftale	En aftale om leje af fx tagarealer.
Direktørkontrakt	Aftale mellem Solcelleselskabet og direktøren.
Låneaftaler	Eventuelle aftaler om lånefinansiering.
Entreprisekontrakt og udbud	En aftale om opførelse af solcelleanlæggene.

oOo

Horten

René Frisdahl Jensen

Mads Olsen